

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

בפני

כבוד השופטת, סגנית הנשיאה יעל רז-לוי אב"ד

כבוד השופט אהרון משניות

כבוד השופטת רחל תורן

מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רננה לוי

בעניין : המאשימה

נגד

דרור לוי ע"י ב"כ עו"ד גיל פרידמן

הנאשם

גזר דין

ניתן לפרסם את גזר הדין, בגרסה זו שהושמטו ממנה פרטים אחדים, כאשר חל איסור פרסום על כל פרט מזהה בנוגע למתלונן, לרבות שמו, ומקום מגוריו.

השופט א' משניות

א. כתב האישום

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בכתב אישום מתוקן שהוגש במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של מעשים מגונים – מספר עבירות לפי סעיף 348(ב) + 345(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז – 1977 (להלן: חוק העונשין), ובעבירה של הטרדה מינית – לפי סעיף 3(א)(3)(4) בנסיבות ס"ק (6)(א), בצירוף סעיף 5(א) לחוק מניעת הטרדה מינית, התשנ"ח - 1998. הסדר הטיעון כלל גם הסכמה עונשית לפיה המאשימה תעתור ל-23 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וכן פיצוי בסך 50,000 ₪ לטובת המתלונן, ואילו הנאשם יהיה חופשי בטיעונו.

ראוי לציין כי בתחילה, במענה בכתב מיום 17.1.22, הנאשם כפר באישומים שיוחסו לו, ואף החלו להישמע הוכחות בתיק, שבמהלכן העידו המתלונן ואביו, אולם לאחר ישיבת הוכחות אחת, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון שבמסגרתו הוגש כתב אישום מתוקן, שבו, כאמור, הודה הנאשם.

להלן תמצית עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם: הנאשם הינו מורה, מנהל מגמת בישול בבית ספר תיכון בדרום, והקטין - יליד 2006 (להלן: המתלונן) הוא תלמיד בביה"ס, ובהיותו בכיתה ט', למד במגמת בישול פעמיים בשבוע והמשיך ללמוד בה גם בכיתה י'. בין הנאשם ובין סבו וסבתו של המתלונן ישנה היכרות חברית, ועל כן הוא חש קרבה והערכה כלפי הנאשם כמורה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

כמפורט בכתב האישום, מיקומה הפיזי של המגמה היה בתוך שטח ביה"ס, במבנה רחב ידיים הבנוי מאולם גדול ובו עמדות בישול שונות, ובו שלוש כניסות: כניסה ראשית מובילה לאולם ובו עמדות בישול, מתוך האולם ישנה כניסה המובילה לכיתה, הבנויה כפרגולה מקורה עם שולחנות, והכניסה השלישית מובילה למחסן. באולם מותקנות 2 מצלמות אבטחה, אך בפרגולה ובמחסן לא מותקנות מצלמות אבטחה.

בזמן שהמתלונן היה תלמיד חדש בביה"ס בכיתה ט', על מנת להעצימו, הופנה על ידי יועצת ביה"ס לשיעור פרטני אצל הנאשם במגמה, אולם מסיבה שאינה ידועה לא התקיימו שיעורים אלו. במהלך כיתה י' הביע המתלונן בפניו של הנאשם את רצונו לשיעור פרטני (למרות שלא הופנה על ידי צוות ביה"ס) והיות והנאשם היה מנהל המגמה, הוא היה רשאי ואף נהג להזמין תלמידים שונים לשיעורים פרטניים.

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, ביום 4.11.21 או 5.11.21, פנה הנאשם בביה"ס אל המתלונן, והציע לו להכין עמו מאפה תימני מסורתי, בשיעור פרטני שייערך ביום הראשון שלאחר מכן, ולחגוג יחד "חג של תימנים", והמתלונן נענה בשמחה. בהמשך, ביום ראשון, 7.11.21 בשעה 08:20 או בסמוך לכך, הגיע המתלונן לבניין המגמה לשיעור הפרטני כמתוכנן, כשהוא מצויד במתכון למאפה שאמו נתנה בידו, ובהגיעו לחץ הנאשם את ידו, ועשה זאת לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

הנאשם והמתלונן נכנסו לאולם המגמה, והנאשם התקרב אל המתלונן בעת שהחל לארגן את הציוד למתכון, הניח את ידו על צווארו של המתלונן והצמיד את גופו אליו, קרב את ראשו לראשו של המתלונן ולחש באוזנו את המילים "לא הייתה לי בעיה לשכב איתך" או מילים דומות. מיד לאחר מכן סטר הנאשם קלות על עורפו של המתלונן ושחרר את אחיזתו בו. המתלונן אשר סבר כי הנאשם צוחק עמו חייך והמשיך בארגון המתכון.

לאחר מכן, הורה הנאשם למתלונן ללבוש סינר ניילון מעל לבגדיו ומסר לו פריטים שונים להכנת המתכון. המתלונן לבש את הסינר, ובמהלך הכנת המתכון העיר לו הנאשם הערות שונות לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים, כגון "אם אתה בבית לבד תקרא לי" או בדומה לכך, אולם המתלונן לא התייחס לכך ברצינות, והמשיך להכין את הבצק לפי המתכון.

בשלב זה, התקרב אליו הנאשם והסביר לו על שקילה של קמח וניפוי, והמתלונן מצדו טפח על גבו של הנאשם, תוך שהנאשם מסביר לו, ובהמשך המתלונן אף התקשר לאמו ושאל אותה על מרקם תקין לבצק והיא נתנה לו הוראות. לאחר סיום הכנת הבצק, הסביר הנאשם למתלונן כי צריך להוציא את קערת הבצק ולהתפיחו מחוץ לאולם, בפרגולה, והשניים יצאו אל הפרגולה. הנאשם הניח את קערת הבצק על השולחן, כשבאותה עת המתלונן נשען על השולחן, ואף התיישב עליו כשרגליו על הכיסא והשניים שוחחו.

לפתע ניגש הנאשם אל המתלונן ונעמד מאחוריו, השכיב אותו לאחור על השולחן, ונגע בישבנו ובאיבר מינו מעל לבגדיו, כך שסינר הניילון שלבש המתלונן נקרע. במהלך הנגיעה באיבר מינו אמר הנאשם בחיך למתלונן "עומד לך" וכן "נהיה לך קשה". כמו כן שאל אותו אם הוא מאוּן ונענה בשלילה. הנאשם עשה זאת לשם גירוי, סיפוק או ביזוי מיניים.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

המתלונן התרומם מהשולחן והחל לחזור אל האולם, אך הנאשם אחז בו בצווארו ובורעו, משך אותו אליו וניסה למנוע ממנו לעשות כן, אולם המתלונן נאבק בו קלות והנאשם הניח לו, ושניהם נכנסו חזרה לאולם, כשהמתלונן טופח בחיבה על גבו של הנאשם. הנאשם ביקש מהמתלונן לסדר עבורו את המדפים במחסן, ולאחר שהביע את הסכמתו, שניהם צעדו זה לצד זה למחסן, כשהמתלונן מחבק ביד אחת את הנאשם.

בהיותם במחסן ביקש המתלונן מהנאשם חומרי ניקוי, והנאשם אמר לו שאין צורך, נעמד מולו ומישש שוב את ישבנו ואת איבר מינו. לאחר מכן נעמד מאחורי המתלונן, חיבק אותו בצווארו, ושוב נגע באיבר מינו מעל לבגדים והחזיק באיבר מינו. בתגובה לכך, המתלונן דחף את הנאשם בבטנו ואף הכה אותו באיבר מינו, אך הנאשם המשיך לגעת באיבר מינו של המתלונן, וחדל ממעשיו רק כשהמתלונן אמר לו שהוא צריך להתפנות. או אז, הנאשם אפשר למתלונן לצאת מהמחסן, והורה לו לשטוף את ידיו.

המתלונן שהיה נסער ניגש לשירותים והבחין שהגיע לסיפוק מיני, חזר למחסן והטיח בנאשם שבגללו יצא לו זרע לבטלה, והנאשם מצדו הרגיע אותו ואמר לו כי זה טבעי. אך המתלונן לא נרגע, ועזב את המקום, וניגש לחברו מ' שלומד אתו, קרא לו לצאת מהכיתה וסיפר לו את מה שאירע, תוך כדי שהוא מתמוטט ובוכה ומ' מסייע בידו לשבת. מורה שעברה במקום ניגשה אל המתלונן ושאלה אותו למצבו, ולאחר שסיפר לה את שאירע האירוע דווח למשטרה.

נוכח האמור צוין כי במעשיו אלו, ביצע הנאשם מעשים מגונים במתלונן שטרם מלאו לו 16 שנים שלא בהסכמתו, או תוך ניצול מצב שמונע ממנו לתת הסכמה חופשית, וכי אמר למתלונן, תוך ניצול יחסי חינוך ומרות, התייחסויות המתמקדות במיניותו, ואף משפילות ומבוזות אותו, ועל כל אלה הורשע הנאשם בעבירות של מעשים מגונים, ובעבירה של הטרדה מינית.

לאחר הודאת הנאשם ביקשה התביעה להורות על עריכת תסקיר של נפגע העבירה וההגנה ביקשה שיוכן תסקיר אודות הנאשם ולאחר קבלת טענו הצדדים לעונש.

ב. תסקירים וחוות דעת

תסקיר נפגע עבירה

ביום 6.10.22 הוגש תסקיר נפגע עבירה, שמבוסס, בין היתר, על שיחות שנערכו עם הקטין נפגע העבירה, עם בני משפחתו, וכן עם הפסיכולוג שמטפל בו. מהתסקיר עולה כי על אף שמדובר באירוע יחיד שהיה למתלונן עם הנאשם, האירוע היה טראומתי עבורו, ומאז מועד הפגיעה, הוא חש כי חל שינוי מהותי בכל תחומי חייו. המתלונן הוא השני מבין ארבעה ילדים, למשפחה שמנהלת אורח חיים דתי, ממפוני גוש קטיף, שמתגוררת מאז הפינוי ביישוב בדרום. מהתסקיר עולה, כי בין המתלונן לנאשם הייתה היכרות מוקדמת, שכן הנאשם היה חברם של סבו וסבתו של המתלונן ובשל כך חש הנאשם קרבה והערכה כלפי הנאשם.

המתלונן נפגע מאוד ממעשיו של הנאשם, ולמרות הקושי והחשש לספר את אשר אירע, לא היה מסוגל לשמור בסוד את הפגיעה, ובעת שסיפר את הדברים לחברו, הוא רעד והיה על סף עלילפון. לאחר מכן התקשר להוריו, תחילה לאמו ואחר כך לאביו, וחשף בפניהם שנפגע על ידי הנאשם. האם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

מיהרה להגיע לבית ספר, ושוחחה עם המנהל ועם היועצת, ולאחר מכן נכנס המתלונן שנראה מבוהל, חיוור ובהלם, וסיפר לנוכחים על הפגיעה, תוך שהאם מציינת ששידורה חוזק למתלונן, למרות שחשה בתוך תוכה כי חרב עליה עולמה. לאחר שיחה ארוכה בבית הספר, היא חזרה הביתה עם המתלונן, שמיהר להתקלח ולהחליף בגדים, ולאחר מכן התקשרה אליהם היועצת, והפנתה אותם לבית לין. המתלונן התלבט אם להגיש תלונה במשטרה בשל הקרבה שחש כלפי הנאשם, ובסופו של יום החליט להתלונן, והוא נחקר במרכז הגנה "בית לין" באשקלון.

אשר להשלכות הפגיעה, המתלונן תיאר בעצב כי מיום הפגיעה חל שינוי מהותי בכל תחומי חייו, הוא סובל מהתקפי זעם על עניינים שטותיים וחסרי משמעות, וסובל גם מקשיי שינה, ולדבריו הפגיעה הפכה אותו לילד עצוב וחסר שמחת חיים. עורכת התסקיר התרשמה כי אמירותיו של המתלונן מבטאות שינוי שלילי בתחום הקוגניטיבי ובמצב הרוח, הבא לידי ביטוי בין היתר במצב רגשי שלילי מתמשך ותחושת ניכור. לדבריה, במהלך השיחה עם המתלונן ניכר כי הוא חווה קושי רגשי שהצריך הפסקות כדי שיוכל להשלים את דבריו.

אשר לחיי החברה של המתלונן, הוא תיאר בפניה כי כתוצאה מהפגיעה שחוה הוא מרבה להסתגר בחדרו ולא יוצא להיפגש עם חברים, והוסיף כי לעיתים רחוקות נפגש עם חברים על רקע לחץ מההורים לצאת מן הבית. עוד תיאר המתלונן כי עולמו החברתי הצטמצם משמעותית מיום הפגיעה ולדבריו חווה התנכלויות מצד תלמידים אשר מאשימים אותו בעלילה כנגד הנאשם לרבות אלימות מילולית ואיומים, "עליהום" ברשתות החברתיות, וחש גם יחס שלילי מהמורים בית הספר, מפני שלאנשים קשה להשלים עם העובדה שהנאשם ביצע את המעשים שסיפר עליהם, שכן הנאשם היה אדם אהוב על כולם. המתלונן שיתף את עורכת התסקיר כי הוא נרתע ממוגע פיזי עם אחרים, ובמשך תקופה ממושכת לא אפשר אף להוריו לגעת בו וכן נמנע מדברים שעלולים להזכיר לו את הפגיעה, ולכן הוא נמנע מללבוש את הבגדים שלבש ביום הפגיעה על ידי הנאשם.

עוד ציינה עורכת התסקיר, כי משיחה עם המטפל של המתלונן עולה כי בתחילת ההליך בלטה נטייתו של המתלונן להדחיק את הפגיעה והוא נמנע משיח ישיר עליה, וחלק מההליך הטיפולי כולל התמודדות ושחזור של הפגיעה על מנת לאפשר את עיבודה. מדובר בתסמיני הימנעות הנובעים מהצורך להתרחק מגירויים אשר עלולים לעורר חרדות או זיכרונות מציפים מהפגיעה.

מהתסקיר עולה עוד כי כתוצאה ממחשבות פולשניות אודות הפגיעה, המתלונן מתקשה להתרכז בלימודים והישגיו הלימודיים צנחו, וכי הפגיעה השפיעה על תחושת הביטחון של המתלונן בעולם ועל היכולת שלו לבטוח ולתת אמון באנשים סביבו. מדובר בפגיעה אשר השפיעה על תפקודו הרגשי, החברתי, הלימודי וההתפתחותי. אשר למועד הפגיעה, ציינה עורכת התסקיר כי מדובר בפרק זמן קריטי וייחודי בתקופת ההתבגרות, תקופה בה חלים שינויים באספקטים שונים אצל מתבגרים, והוסיפה כי היא מתרשמת שהמתלונן מתמודד עם תהליכים חברתיים מורכבים כתוצאה מהפגיעה בו, הפוגעים בהתפתחות תקינה, והוא מרבה לעסוק בשאלה מדוע זה קרה דווקא לו, כאשר הוריו של המתלונן מביעים דאגה רבה מההתבודדות החברתית שהוא חווה והשלכותיה על עתידו.

אשר להשפעת הפגיעה על המערכת המשפחתית, ציינה עורכת התסקיר, כי הפגיעה המינית מערערת לא רק את המתלונן אלא את המשפחה כולה. הוריו של המתלונן מתארים כי הידיעה שבנם נפגע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

מיניית טלטלה את עולמם ויצרה שבר גדול במשפחה, לרבות חרדות ופגיעה ביכולתם לתת אמון באחרים. כמו כן, הם מתארים קושי להוכיח כי הפגיעה אכן התרחשה שכן היה קושי להאמין כי אדם אהוב ומוערך בדמות הנאשם היה מסוגל לפגוע מיניית במתלונן, והאם מתארת תחושה קשה של בגידה באמון שנתנה בנאשם, שהיה חבר של הוריה, והיא ראתה בו דמות אבהית ונחמדה.

אשר להתייחסותו של המתלונן והוריו להליך הפלילי ולעונש, ציינה עורכת התסקיר, כי על אף הקושי של המתלונן במהלך החקירות בבית לין, הוא זכה ליחס מכיל וקשוב מצדה של החוקרת, והדבר אפשר לו לחשוף את הפגיעה למרות הקושי. עורכת התסקיר ציינה עוד כי המתלונן מייחל כל בית המשפט יגזור על הנאשם את העונש המקסימלי, ובכך ישלם על הפגיעה שגרם לו לכל החיים. גם הוריו של המתלונן מבקשים שהנאשם יענש בחומרה, מפני שמדובר באיש ציבור, מורה בישראל, אשר ניצל את מעמדו כדי לפגוע בבנם, ולכן חשוב שהילדים יראו וידעו שאפשר לסמוך על מערכת המשפט.

לסיכום, ציינה עורכת התסקיר, כי המתלונן מראה סימנים משמעותיים לפגיעה טראומטית אשר משפיעה באופן ישיר על השגשוג הטבעי המצופה מנער בגילו. מדובר במתלונן המצוי בראשיתו של הליך שיקומי שיארך זמן רב וידרוש כוחות נפשיים רבים, והוסיפה כי להכרעת הדין וגזר הדין הצפוי ישנה משמעות רבה עבור המתלונן וליכולתו לחוש שלווה ובטחון, כמו גם אמון בטוב ובצדק.

תסקירים והפניות של שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו ארבעה מסמכים של שירות המבחן, שתי הפניות ושני תסקירים. המסמך הראשון הוא מיום 9.8.22, ובו המליץ שירות המבחן להפנות את הנאשם למרכז להערכת מסוכנות לצורך בחינת אפשרות בניית תכנית שיקום מונע בקהילה. המסמך השני הוא מיום 6.9.22 ונכתב בו בהסכמתו של הנאשם, הוא הופנה על ידם לשילוב בקבוצה פסיכו חינוכית של הכנה לטיפול בעברייני מין. כמו כן שירות המבחן ביקש פעם נוספת להפנות את הנאשם למרכז להערכת מסוכנות מיניית, לצורך בחינת שילובו בהמשך בתכנית ייעודית לעברייני מין.

המסמך השלישי הוא תסקיר ענישה בעניינו של הנאשם מיום 7.12.22, וממנו עולה כי מדובר בנאשם כבן 61, נשוי, אב לשלושה ילדים וסב לארבעה נכדים, אשר טרם למעצרו עבד כמורה במשך 15 שנה וכיום אינו עובד. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן כי סיים 12 שנות לימוד, והינו בעל תואר ראשון במנהל עסקים ותעודת הוראה במקצועות חינוך מיוחד ותושב"ע. ביחס לשירותו הצבאי מסר הנאשם כי שירת בצה"ל 27 שנים, תחילה כחייל בשירות הסדיר השתלב ביחידה קרבית ביחידת הנח"ל ובשל מצב רפואי הועבר לתפקיד כעובד מטבח, ובהמשך המשיך בשירות קבע בתחום התזונה וההסעדה בבסיסים שונים, ובשנים האחרונות לשירותו בקע – בבסיס ג'וליס, עד לפרישתו מצה"ל בשנת 2006.

עוד תיאר הנאשם, כי לאחר שחרורו משירות קבע בצה"ל החל להתנדב במשטרה ובבית ספר, ובהמשך השתלב כמורה בבית ספר תיכון בדרום שהוא בית ספר דתי מקצועי. ביחס למצבו הרפואי עולה כי הנאשם אובחן כחולה במחלת הסוכרת ובנוסף דיווח על בעיות ברגליים וכן התקפי חרדה וקשיי הירדמות בגינן נוטל טיפול תרופתי.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

שירות המבחן מתאר בתסקירו את תחושת הבושה והקושי אותו חווה הנאשם במהלך מעצרו. וביחס לביצוע העבירות, ציין שירות המבחן כי הנאשם חזר והדגיש כי הוא מודה בביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום המתוקן ומביע חרטה על מעשיו. עורך התסקיר מציין עוד שכאשר נבחנה התייחסותו של הנאשם לכל סעיף בכתב האישום המתוקן נטה הנאשם לצמצם ולמזער את מעשיו ולא לייחס להם כוונה פלילית, והדגיש כי הוא אינו "סוטה מין".

עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם מתבייש במעשיו, חש צער ומקווה כי הפיזיו הכספי יסייע לנפגע העבירה לטפל בטראומה שחוה. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה להתמודד עם ההשלכות של הודאה מלאה במעשיו, "מתוך חשש שהדבר יפגע בתדמית העצמית החיובית שלו לגבי עצמו" (עמ' 3 בתחתית העמוד). הנאשם התייחס למחירים האישיים הרבים והקשים אותם שילם וממשיך לשלם בשל הסתבכותו, ושירות המבחן התרשם כי מחירים אלו מהווים גורם מאוד מזעזע ומטלטל עבורו, ובמובן זה גם מציב גבולות עבורו. אשר לשיקומו של הנאשם ציין שירות המבחן כי הנאשם שולב בקבוצה המיועדת למופנים בגין עבירות מין, וממנחת הקבוצה נמסר כי הנאשם מקפיד להגיע למפגשים של הקבוצה, ואף לוקח חלק פעיל בדיון הקבוצתי. בנוסף, הנאשם שיתף כי הוא מגיע לפגישות פרטניות במרכז "התחלה חדשה".

אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, ציין שירות המבחן כי לקח בחשבון את חומרת האישומים המיוחסים לנאשם, וכן את העובדה שלמרות הודאתו של הנאשם בביצוע המעשים שיוחסו לו בכתב האישום, הוא מכחיש בפועל חלק ניכר מהדברים, ושולל כוונה מינית מהמעשים שמודה כי ביצע. עוד נלקח בחשבון כי הנאשם מבטא עמדות נוקשות, ובשלב זה חסר תובנה למניעיו לביצוע העבירות, וכן מטשטש ועסוק בהסתרה של מחשבות והתנהגות מינית בעלות קווים של סטייה שבאו לידי ביטוי בעבירה הנוכחית. עוד התרשם שירות המבחן כי לנאשם נדרשת עוד עבודה טיפולית רבה בעניינו בתחום עבריינות המין, וכן נלקחה בחשבון הערכת המסוכנות בעניינו, ולכן לדעת עורך התסקיר "כל אלה מצביעים על קיומו של סיכון לביצוע עבירות דומות" (עמ' 5 באמצע העמוד).

לצד זאת, וביחס לשיקומו, התרשם שירות המבחן מאדם המנהל אורח חיים נורמטיבי, נעדר עבר פלילי, אשר חווית המעצר גרמה לו זעזוע קשה ומהווה עבורו גורם מרתיע ומציבים גבולות ברורים. גם ההליך המשפטי עורר בנאשם תחושת בושה ונראה כי הוא חושש מתוצאות גזר הדין. בהתחשב בכל האמור, סבור שירות המבחן כי הנאשם משתף פעולה אך יש צורך בטיפול ייעודי המשכי בתחום עבריינות מין, על מנת שניתן יהיה להצביע על הפחתת הסיכון בעניינו, ועל כן עתר השירות לדחייה נוספת, אשר במהלכה תיבחן המלצה עונשית שיקומית.

המסמך הרביעי בעניינו של הנאשם הוא תסקיר משלים שהוגש ביום 29.3.23, וממנו עולה, כי בשיחה עם הנאשם הוא תיאר בעיות בריאותיות שהוא מתמודד עימן, וסיפר שגם רעייתו מתמודדת עם בעיות בריאותיות, מתקשה למצוא עבודה, והדבר מקשה עליהם. ביחס לעבירות המיוחסות לו ביטא הנאשם עמדה לפיה מודה במיוחס לו וכיום הוא מבין שפגע בתלמיד קורבן העבירה.

ביחס לטיפול בקבוצה הפסיכו-חינוכית בה משולב הנאשם, מסר הנאשם כי הוא רוכש כלים רבים להתמודדות עם מצבים שונים בחייו, והביע מוטיבציה לטיפול. בנוסף, הנאשם עדכן את שירות

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

המבחן כי סיים את הטיפול שאליו פנה ביוזמתו במרכז "התחלה חדשה". שירות המבחן התרשם כי חלה תזווה בעמדותיו של הנאשם, וכיום הוא מסוגל להודות במעשים שיוחסו לו בכתב האישום. כמו כן הנאשם מחובר כיום לפגיעה בקורבן, מביע אמפתיה למצבו וחש בושה. שירות המבחן מציין עוד בתסקירו כי כל אלה מהווים עבור הנאשם גורמים מחדדי גבולות ומרתיעים, אולם הוא עדיין זקוק להמשך טיפול. לסיכום המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית שתכלול צו מבחן למשך שנתיים, לצד ענישה מוחשית של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, וזאת לנוכח גילו, בעיותיו הרפואיות ועל מנת שלא לגדוע את ההליך הטיפולי בו הוא מצוי כיום, ומבלי להתעלם מחומרת מעשיו.

הערכת מסוכנות של הנאשם

חוות הדעת של הערכת המסוכנות הוגשה ביום 27.11.22, ולאחר סקירת רקע נרחבת, צוין כי כאשר התבקש הנאשם להתייחס לעבירות שבהן הורשע, פנה הנאשם לבודקת וביקש לדעת האם להציג בפניה את גרסת ההודאה בבית המשפט או שמא את האמת שלו, ונמסר לו כי זו בחירה שלו. בהתייחסותו לעבירות ציין הנאשם, כי בתחילה הכחיש את המיוחס לו, אך לאחר מכן לקח אחריות ופנה לטיפול ביוזמתו, והוסיף כי הוא יודע שנגרמה למתלונן מועקה, ומקווה שהפיצוי הכספי עוזר במשהו למרות שהוא מניח שבוודאי זה לא מספיק. הנאשם תיאר כי כיום הוא מנסה לרכוש כלים אשר יסייעו לו לא להגיע למצבים הללו, לרבות הימנעות מעבודה עם בני נוער.

הנאשם הסביר כי למרות שחזר והכחיש את מרבית המתואר בכתב האישום המתוקן וכן שלל כוונה מינית במעשים שכן הודה בהם, חזר ואמר ביחס לעבירות כי הוא מודה ומגנה את המעשים שהודה בעשייתם, ומעשים אלו לא יחזרו על עצמם, וכן לא יחזור עוד לעבוד עם תלמידים. אשר לתכניותיו לעתיד שיתף הנאשם כי ברצונו להשיג ארגו כלים, ותיאר כי גם משפחתו עוברת דברים קשים. הנאשם תיאר עצמו כמי שתורם רבות למשפחות במצוקה וכמי שמזהה מצוקות אצל אחרים, וחש כאב שלא יוכל יותר לתרום מן הידע שלו, ומעוניין בחיים חדשים.

המעריכה מציינת בין גורמי הסיכון את העובדה כי מדובר בנאשם שמכחיש את מרבית סעיפי האישום בהם הורשע, ובאלה בהם הודה שולל כל כוונה מינית. לכן תיארה כי חסרה תובנה למניעיו לביצוע העבירות, חומרתן והשלכותיהן על הקורבן לרבות אמפתיה. המעריכה הוסיפה כי הנאשם משולב בטיפול בתחום עבירותיו, אך טרם שולב בטיפול קבוצתי ייעודי לעברייני מין, ובשלב זה חסרה לו הבנה למעגל העבירות שלו ולמצבי סיכון רלבנטיים עבורו. לצד זאת, המעריכה מציינת גורמי חוסן ובכללם העובדה שמדובר בנאשם המנהל אורח חיים נורמטיבי, והרושם כי הוא מסוגל לעמוד בגבולות קונקרטיים ובעל מורא חוק, שכן לא ידוע על עבירות פליליות נוספות, ומכאן המסקנה כי רמת המסוכנות המינית של הנאשם הינה בינונית – נמוכה.

ג. הראיות לעונש

במסגרת הראיות לעונש העידו 7 עדים מטעמו של הנאשם. העד הראשון - מר אמנון חברו של הנאשם, העיד כי בסוף שנת 2018 פנתה אליו חברה אשר ביקשה לסייע לאישה השוהה במקלט

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

לנשים מוכות לערוך אירוע בר מצווה. העד תיאר כי עם פנייתו אל הנאשם, נרתם הנאשם באופן מיידי וביקש אישור להגיע עם מספר תלמידים מבית הספר בכדי לשמח את הנער וכן לסייע בעניין הכיבוד. עוד תיאר העד את הנאשם כמי שתרים רבות לקהילה בכלל ולנערים שנקלעו לקשיים בפרט, והוסיף כי הנאשם מתנדב בעמותה המחלקת מזון לנזקקים, ולעניין זה הגיש מכתבים אשר סומנו 2/נ – 2/א.

העד השני - מר זאב שכנו של הנאשם, תיאר את היכרותו עם הנאשם על רקע שירותם הצבאי המשותף ושכנות במקום המגורים. גם עד זה תיאר את הנאשם כאדם המרבה בפעילות ומעשי חסד כלפי הזולת. העדה השלישית - גב' ירדנה שילדיה למדו אצל הנאשם, תיארה כי הודות לנאשם הצליחו ילדיה להשתלב במסגרות החינוך. העד הרביעי מר גל, תיאר כי היה תלמידו של הנאשם והדגיש כי אלמלא הנאשם לא היה לובש מדי צה"ל "אלא מדים כתומים", שכן הנאשם נלחם שיסיים את לימודיו, ובלשונו: "אני חייב לאדם הזה את כל העתיד שלי". דברים דומים סיפר עד נוסף מר אושר, שגם הוא היה תלמידו של הנאשם, ותיאר כי היה תלמיד בעייתי וכי הנאשם שימש עבורו כדמות אב והיה דואג לכל מחסורו.

העדה החמישית גב' מלכה, שימשה כקצינת ביקור סדיר, והעידה כי שלחה לנאשם תלמידים מורכבים מכל הבחינות, וכי הנאשם מעולם לא סירב לעזור לאותם תלמידים ותרם רבות להעצמתם בכל מישורי החיים. אשתו של הנאשם העידה אף היא ביום 1.6.23, ובעדותה הביעה תחושת בושח מעצם המעמד, וציינה כי מיום מעצרו של הנאשם נעצרו חיי המשפחה. כמו כן הגישה מכתב לעיונו של בית המשפט, ובו התייחסה גם למצב הבריאותי המורכב שלה, ושל בת משפחה נוספת.

ד. טיעוני ב"כ הצדדים

ב"כ המאשימה ציינה כי בין הצדדים נחתם הסדר טיעון לאחר עדותו של המתלונן, ובמובן זה הודאת הנאשם לא חסכה את עדותו. כאמור לעיל, במסגרת ההסדר גובשה הסכמה עונשית לפיה המאשימה תעתור ל-23 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וכן פיצוי בסך 50,000 ₪ שהופקד לטובת המתלונן עוד בטרם נשמעו הטיעונים לעונש.

בטיעוניה פירטה ב"כ המאשימה את הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם, ובכללם הפגיעה המהותית בערכי כבוד האדם וחירותו, האוטונומיה על הגוף, שלום הגוף והנפש, וצנעת הפרט של קטינים המנוצלים בידי מי שהופקד על שלומם במסגרת תפקידו. ב"כ המאשימה הוסיפה כי אלה מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בעבירות מין המבוצעות כלפי קטינים במסגרת בית הספר ועל כן יש להגן גם על תחושת הביטחון של המתלונן והוריו.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ציינה ב"כ המאשימה, כי הנאשם פגע במתלונן, שהיה תלמידו, ובכך פגע פגיעה קשה בערכי היסוד הנוגעים לאמון הבסיסי בין מורה לתלמיד והחובה החברתית להגן על ילדים וחסרי ישע, לא כל שכן על ידי מי שאמור לשמש להם דוגמה חינוכית ואות ומופת בעניין זה.

ב"כ המאשימה טענה עוד כי אומנם עסקינן באירוע אחד, אך אין המדובר במעידה חד פעמית, שכן מדובר בנגיעות שחזרו על עצמן באותו אירוע והתנהגותו של הנאשם הסלימה, עד שהחל להשמיע באוזני המתלונן אמירות בוטות. לדבריה, הנאשם תכנן את מעשיו, בידעו כי באזור הפרגולה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

והמחסן לא קיימות מצלמות אבטחה. זאת ועוד, הנאשם היה מודע לקשייו החברתיים של המתלונן, ובכל זאת בחר לנצל את פער הגילאים וניסיון החיים ולבצע בו עבירות מיניות מכוערות, כאשר הוא היה אחראי באופן בלעדי ומלא לתוצאות מעשיו, ולמרות שבכל שלב יכול היה לחזור בו, הוא המשיך במעשיו שהלכו והסלימו.

אשר לנזק שנגרם מביצוע העבירה, טענה ב"כ המאשימה, כי אמנם מעשיו של הנאשם אינם ברף החומרה העליון, אך יתר הנסיבות צריכות להביא לענישה לה עותרת המאשימה, ובראשן הנזק שנגרם למתלונן שהוא נער בגיל ההתבגרות במגזר הדתי, וכן הפגיעה ביחסי הקרבה והאמון שנתן בנאשם, ומדובר בנזקים שהלכו והתעצמו כאשר הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו, והמתלונן נאלץ לעמוד מול כל חבריו לכיתה וחווה נידוי חברתי עקבות תלונתו כנגד הנאשם. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה לתסקיר נפגע העבירה שתוכנו פורט בהרחבה לעיל.

נוכח האמור עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל לתקופה של 23 חודשים בצירוף מאסר על תנאי ופיצוי משמעותי, שכבר הופקד במסגרת ההסדר. ב"כ המאשימה ציינה כי עתירת המאשימה בתיק הנוכחי היא ברף התחתון של הענישה המקובלת, וזו נעשתה לאחר שקלול כלל השיקולים לזכותו של הנאשם ועל כן עתרה המאשימה שלא להוסיף ולהקל עמו מעבר להתחשבות שכבר ניתנה לו בעונש לו עתרה במסגרת הסדר הטיעון.

מנגד טען ב"כ הנאשם, כי ההגנה איננה מקלה ראש בחומרת העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום. עם זאת, מדובר באירוע אחד אשר אינו ברף הגבוה של האירועים הקשים שבתי המשפט נחשפים אליהם. ב"כ הנאשם הוסיף וציין כי אמנם הנאשם הודה לאחר עדותו של המתלונן, אך עדיין יש להודאתו חשיבות כלפי המתלונן, ובנוסף הנאשם שילם פיצוי משמעותי לטובת המתלונן.

אשר לנסיבותיו של הנאשם טען בא כוחו, כי מדובר בנאשם שחווה בושה גדולה מפני משפחתו והחברה שבה הוא חי, ועבר מסכת ייסורים מאוד קשה, עד כדי שהיה חשש כי עלול לפגוע בעצמו, והחזיק מעמד רק בשל תמיכתה של רעייתו שהחליטה לתמוך בו.

ב"כ הנאשם הפנה לעדותם של עדי האופי בעניינו של הנאשם, והדגיש כי מדובר בנאשם אשר באופן בולט ויוצא דופן החליט להקדיש את כל חייו לאהבה וסיוע לילדים ולחלשים, ויש ליתן לכך משקל גבוה בגזירת עונשו של הנאשם. אשר למעצרו של הנאשם, ב"כ הנאשם הוסיף כי מעצרו של הנאשם לאחר הגשת התלונה בתיק זה היווה אירוע מטלטל עבור אדם נורמטיבי מסוגו של הנאשם, ובטראומה מלווה בחרדות ופחדים שאיתם הוא ישן וקם. אשר לעונש ההולם, טען בא כוח הנאשם כי מדובר בנאשם שעד גיל 62 לא היה מעורב בפלילים, שירת שירות צבאי משמעותי שאחריו בחר לתרום לציבור.

בנסיבות אלו, בהתחשב בתקופת מעצרו של הנאשם, ובהתחשב בהליך השיקומי המשמעותי שעבר, טען בא כוחו כי ניתן להסתפק בענישה של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. עוד הפנה ב"כ הנאשם לתסקיר שירות המבחן אשר פורט בהרחבה לעיל, וכן הפנה לע"פ 4511/20 פלוני נ' מדינת ישראל (7.11.21), שבו נדון עניינו של מערער אשר הורשע במעשה מגונה בקטיין שטרם מלאו לו 16 שנים, ונגזרו עליו 22 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי בסך 5000 ₪, ובית המשפט העליון הפחית את עונש המאסר ל-18 חודשים בשל מצבו הלא פשוט של המערער. ב"כ הנאשם טען כי שם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

מדובר במעשים חמורים יותר מאשר מאלה שהנאשם הורשע בעשייתם, והגיש פסיקה נוספת לעיונו של בית המשפט.

במסגרת הטענות לעונש, הוגשה על ידי ההגנה חוות דעת משפטית מטעם מרכז "הזדמנויות" וממנה עולה כי ישנה חשיבות רבה לשלב את הנאשם בטיפול אשר יעניק מענה בתחום המיני והרגשי, דבר אשר עשוי להפחית את מסוכנותו המינית. עוד צוין, כי הנאשם זקוק לטיפול וליווי, בין היתר על מנת ללמוד על הגורמים שעמדו ברקע לביצוע עבירותיו, זיהוי גורמי הסיכון שלו על מנת שלא יחזור לבצע עבירות, לצד פיתוח מיומנות אמפתיה בכלל וכלפי נפגע עבירותיו בפרט. עורכת חוות הדעת הוסיפה כי הנאשם ביטא רצון להמשיך ולהשתלב בהליך טיפולי שיוצע לו וכן לשתף פעולה באופן מלא. בסיכומם של הדברים ציינה כי רמת המסוכנות המינית של הנאשם היא נמוכה - בינונית. לאחר הטענות לעונש, ביקשה ההגנה להגיש חוות דעת נוספת, ולאחר הגשתה הוגשה הודיעה המאשימה כי למרות שהמאשימה אינה מסכימה עם האמור בחוות הדעת הנ"ל, מאחר ומסקנותיה בדבר הערכת המסוכנות תואמות את מסקנת הערכת המסוכנות שהוגשה לבית המשפט, המאשימה לא תעמוד על חקירה נגדית של עורכת חוות הדעת.

ה. דיון והכרעה

הנאשם שבפנינו הורשע בעבירות מין שביצע כלפי תלמידו – מספר עבירות של מעשים מגונים ועבירה אחת של הטרדה מינית. בפתח הדברים ראוי לציין את המובן מאליו, כי לא יכולה להיות מחלוקת בדבר החומרה הרבה שיש בעבירות מין שמבוצעות בקטינים בכלל, ועבירות מין המבוצעות בין כותלי מסגרות החינוך בפרט, ובדבר הצורך להילחם בעבירות חמורות אלה, בין היתר על ידי הכבדת הענישה על מי שהורשעו בעבירות מסוג זה. כך נוסחו הדברים בנושא זה בע"פ 3636/22 מדינת ישראל נ' יואב בושמיץ (10.11.22):

"לא פעם ולא פעמיים עמד בית משפט זה על החומרה הטמונה בעבירות מין בכלל, ובעבירות מין בקטינים בפרט, המתאפיינים בניצול תמימותו וחולשתו של הקטין לסיפוק יצריו של הפוגע(ראו למשל: [ע"פ 4731/19](#) פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 [פורסם בנבו] (3.10.2019); [ע"פ 2538/19](#) פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 [פורסם בנבו] (13.11.2019); [ע"פ 966/19](#) פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 [פורסם בנבו] (29.1.2020)). בהתאם לכך נקבע כי מדיניות הענישה בעבירות מין צריכה להיות מחמירה ולבטא לא רק את האינטרס הציבורי בהרתעתם של עברייני מין פוטנציאלים, אלא גם את הנזקים המשמעותיים הנגרמים לגופם ונפשם של נפגעי עבירות אלו. זאת כאשר הפגיעה בנפשו של קטין, בשלב בו טרם התגבשה אישיותו באופן מלא מותירה בו פעמים רבות צלקות עמוקות ומתמשכות אשר ילוו אותו שנים ארוכות".

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

כאמור לעיל, הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון שבו הוסכם כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן והמאשימה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש ראוי העומד של 23 חודשי מאסר וכן פיצוי כספי בסך 50,000 ₪ אשר הופקד לטובת המתלונן בטרם שמיעת הטיעונים לעונש, ואילו הנאשם יהיה חופשי בטיעונו.

מדובר למעשה בהסדר טווחים, ובעניין זה ההלכה היא כי קיומו של הסדר מסוג זה אינו פוטר את בית המשפט מהצורך לקבוע את מתחם הענישה ההולם. עם זאת, המתחם נועד לבחון אם טווחי הענישה שהוסכמו בין הצדדים בהסדר הטיעון סבירים, וכך נוסחה ההלכה בע"פ 1548/18 תום נתנאל גיא נ' מדינת ישראל (28.11.2018):

"אין בקביעת טווח ענישה מוסכם על ידי הצדדים כדי להשפיע על קביעת מתחם הענישה ההולם בגין ביצוע העבירה. בית משפט זה עמד לא אחת על ההבחנה בין טווח ענישה לבין מתחם ענישה. בעוד שטווח הענישה תלוי בהסכמת הצדדים ונקבע על ידם, ומבטא את כוח המיקוח שלהם בנסיבות העניין, מתחם הענישה נקבע על ידי בית המשפט, ומהווה הכרעה נורמטיבית של הערכאה הדיונית בנוגע לעונש הראוי בגין ביצוע עבירה בנסיבות מסוימות... זאת ועוד, לא רק שבית המשפט אינו כבול להסכמות הצדדים בעת קביעת מתחם הענישה, אלא אף ראוי כי יקבע מתחם זה בנפרד מהסכמות אלו, וזאת כדי לאפשר את בחינת הסדר הטיעון לאור העונש ההולם בנסיבות העניין..."

נוכח האמור, נידרש תחילה לקבוע את מתחם העונש ההולם את העבירה ונסיבותיה, בהתאם לכללים שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין.

הפגיעה בערכים המוגנים ונסיבות ביצוע העבירה

על פי סעיף 40 ג(א) לחוק העונשין, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **"בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט"**. בהינתן עבירות המין בהן הורשע הנאשם, אין צורך להכביר מילים על הפגיעה הקשה בערכים חברתיים שעניינם פגיעה בנפשם ובכבודם של קטינים, תוך ניצול תמימותם על ידי הנאשם, ופגיעה באמון שניתן בו כאיש חינוך בין כותלי בית הספר בו למד המתלונן.

מעשיו של הנאשם במתלונן פגעו בערך של אוטונומיה של אדם על גופו וזכותו לפרטיות, וכן פגעו בערך הבסיסי של שמירה על שלומו ובטחונו של אדם, כל אדם באשר הוא, וביתר שאת קטין, המצוי בשלבי ההתבגרות, אשר מטבע הדברים פגיע יותר. ההגנה על קטינים ושמירה על כבודם ושלומם הגופני והנפשי מפני ניצול לרעה בכלל, והגנה מפני פגיעה מצד אנשי חינוך בפרט, אשר מטבע הדברים נמצאים בקרבתם של הקטינים מידי יום ביומו ומשמשים עבורם דמויות משמעותיות, אליהם הקטינים מרגישים בנוח לפנות בעניינים שונים, הם חלק מהותי מהרקמה המוסרית הבסיסית של החברה האנושית ומהערכים החשובים ביותר שהחברה מצווה להגן עליהם. פגיעה מינית אשר באה מידי מי שמהווה שמות חינוכית אליה נושא הקטין את עינו, סומך עליו ובוטח בו, דבר שמועצם

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

בתיק זה לאור הביטחון הרב שהיה לקטין בנאשם בשל יחסי הקרבה לסבו, הינה פגיעה בוטה בערכים המוגנים.

זאת ועוד, מידת הפגיעה בערכים המוגנים מצויה ברף גבוה, אף נוכח ההשלכות וההשפעות של הפגיעה במישורי חייו של המתלונן, כמפורט בתסקיר נפגע העבירה שפורט בהרחבה לעיל. אין מחלוקת כי הנאשם היה איש חינוך בבית הספר בו למד המתלונן, ושימש עבורו דמות משמעותית אליה חש בנוח לפנות ולבקש שיעור פרטני במגמת הבישול בה למד, והנאשם ניצל את האמון והקרבה האמורה לרעה.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ניתן ללמוד על חומרת מעשיו של הנאשם גם מקיומן של חלק מהנסיבות הקשורות בביצוע העבירה שמפורטות בסעיף 40ט(א) לחוק. אשר לחלקו של הנאשם בביצוע העבירה, הנאשם הוא האחראי הבלעדי למעשיו, וכן על הנזק שנגרם למתלונן כתוצאה מהעבירות שביצע כלפי המתלונן. על הנזק כאמור ניתן ללמוד מתסקיר נפגע העבירה אשר הוגש לעיונו של בית המשפט ופורט בהרחבה לעיל, ממנו עולה כי הנאשם רמס את נפשו של המתלונן, קטין אשר נמצא בתקופת גיל ההתבגרות, שהינו פרק זמן קריטי בתקופת חייו, שבו חלים שינויים במשורים שונים אצל מתבגרים. עוד עולה, כי הפגיעה השפיעה על תחושת הביטחון של המתלונן בעולם, ועל היכולת שלו לבטוח ולתת אמון באנשים סביבו. מדובר בפגיעה אשר השפיעה על תפקודו הרגשי, החברתי, הלימודי והתפתחותי של המתלונן.

באשר ליכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, הרי שמדובר בנאשם כבן למעלה מ-62, אשר הבין היטב את מעשיו ואת ההשלכות הצפויות מהן, אך הדבר לא מנע ממנו לפעול לצורך סיפוקו המיני, מבלי לחשוב על המתלונן ועל הפגיעה בו. הנאשם ניצל את כוחו, את מעמדו ואת פער הגילאים בינו לבין המתלונן. כמו כן, הנאשם בחר לפגוע במתלונן באזורי בית הספר אותם הכיר כאזורים שאינם מרושתים במצלמות.

עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר במקרה יחיד בו ביצע הנאשם עבירות מין במתלונן ובכלל, שהן בבחינת יוצא מן הכלל באורחות חייו של הנאשם עד כה.

מדיניות הענישה הנוהגת

בע"פ 3182/13 פרץ נ' מדינת ישראל (19.12.2013), נדון עניינו של מערער אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע מעשים מגונים בקטינה שטרם מלאו לה 16, בבתה של בת זוגתו של חברו וכן בהדחה בחקירה. המערער נישק את פיה של הקטינה, ליטף את חזה, נגע בגבה, ברגליה, בישבנה והכניס את ידיו מתחת לתחתוניה וניסה לגעת באיבר מינה. בית המשפט המחוזי בבאר-שבע גזר על המערער 26 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי בסך 10,000 ₪, ובית המשפט העליון דחה את הערעור. **מדובר במעשים חמורים יותר במהותם מאלה שביצע הנאשם, אשר בוצעו בבת משפחה שטרם מלאו לה 16, ועל כן עבירה שהעונש המרבי בצידה חמור יותר.**

ברע"פ 8257/12 פלוני נ' מדינת ישראל (15.11.2012), נדון עניינו של המבקש אשר הורשע בבית המשפט השלום בשתי עבירות של מעשים מגונים בקטינה שטרם מלאו לה 14 לפי סעיפים 348 (א) ו-345 (א)(3) לחוק העונשין. המתלוננת (בת 8 בזמן ביצוע העבירות) הייתה ידידה של בנו של המבקש

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

ובתה של אחת השכנות שעמה היה מצוי בקשר מיני מחוץ לנישואים. כעולה מפסק הדין, בעת שהגיעה המתלוננת לשחק עם בנו של המבקש, הושיב המבקש את המתלוננת על ברכיו, הניח מעליהן כריות והכניס את ידו מתחת לתחתוניה ונגע באיבר מינה באצבעותיו. בית המשפט השלום ברחובות גזר על המבקש 3 שנות מאסר, בית המשפט המחוזי קיבל חלקית את הערעור וזיכהו מחמת הספק מאחת משתי העבירות שיוחסו לו והעמיד את עונש המאסר בפועל על 21 חודשים, ובית המשפט העליון דחה את בקשת הערעור בין היתר בקבעו כי העונש שהושת אינו חורג מן הרף המקובל. **נסיבות ביצוע העבירה שם דומות לנסיבות שלפנינו, אך גילה של המתלוננת צעיר בהרבה מגילו של המתלונן שלפנינו, שגילו היה כמעט כפול מגילה בעת שבוצעו העבירות כלפיו. כמו כן, הקשר שהיה בין הנאשם ובין אמה של המתלוננת, הופך את האירוע קרוב בנסיבותיו לעבירות מין במשפחה. מצד שני, בענייננו יש חומרה יתירה בכך שמדובר במורה ובעבירות שנעברו בתוך כתלי בית הספר, תוך ניצול הקרבה והאמון שבין המורה לתלמידו.**

בע"פ 9117/12 פלוני נ' מדינת ישראל (4.7.2013), נדון עניינו של המערער אשר הודה בכתב אישום מתוקן בעבירות מין במשפחה כלפי אחייניתו שהייתה בת 12 - 14. העבירות בהן הורשע המערער הן מעשה מגונה בנסיבות אינוס בקטינה בת משפחה (ריבוי עבירות) לפי סעיף 351(ג)(1) לחוק העונשין בנסיבות של סעיף 348 (א) וסעיף 345 (א)(3) לחוק. על פי המתואר בכתב האישום המערער ביצע את המעשים המגונים בהיותו כבן 53, בהזדמנויות רבות, בין היתר בעת שהתארח ולן בבית בו התגוררו הקטינה ואמה וכן בעת שלקח את הקטינה עמו לטיולים. המערער נהג ללטף את איבר מינה של הקטינה מעל לבגדיה ולנשק אותה בפניה ובגופה. במקרה נוסף, ניגש המערער אל מיטתה של הקטינה בשעות הלילה, בעת שהקטינה ישנה וליטף אותה באיבר מינה מעל לבגדיה ובמקרה אחר ביקש המערער מהקטינה שתיגע באיבר מינו אך היא סירבה. מדובר במערער נעדר הרשעות קודמות וטרם מעצרו עבד בארגון שתומך במשפחות נזקקות. עוד עולה מהתסקירים כי המערער שיתף פעולה בקבוצה טיפולית ולאחר סיום התוכנית שולב בקבוצה נוספת לעברייני מין, ושירות המבחן המליץ על מאסר בדרך של עבודות שירות. בית המשפט המחוזי (ת"א) גזר על המערער עונש מאסר של 20 חודשי מאסר בפועל, 18 חודשי מאסר מותנים וכן קנס ופיצוי בסך 15,000 ₪, ובית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש. **מדובר בנסיבות חמורות יותר מהנסיבות שלפנינו, הן בשל ריבוי העבירות, והן בשל העובדה שמדובר שקרוב העבירה היא אחייניתו של המערער, שהייתה בת פחות מ-14 בעת ביצוע העבירות.**

בת"פ 48729-01-16 מדינת ישראל נ' שמש (24.1.2017), נדון עניינו של הנאשם, מורה ומחנך בבית ספר, אשר הורשע במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של מעשים מגונים בקטינים לפי סעיף 348(ב) ובנסיבות סעיפים 345(ב)(1) ו-345(א)(1)(2)(3) לחוק (אישום ראשון), מעשים מגונים בקטין, לפי סעיף 348 (ב)(1) לחוק (אישום שני) ומעשים מגונים בקטין, לפי סעיף 348 (ב) בנסיבות 345 (ב)(1), 345 (א)(1), (2), (3) לחוק (אישום שלישי). במסגרת ההסדר הגבילה המאשימה את עתירתה העונשית ל-4 שנות מאסר כמתואר בפסק הדין. מדובר בנאשם שבמועדים הרלוונטיים בכתב האישום עבד כמורה וכמחנך בבית הספר בו לומדים תלמידים בנים בכיתות א' – ח', ובמסגרת תפקידו נהג הנאשם להזמין אליו תלמידים לשיחות אישיות בחדר המורים בבית הספר ופגע בהם מינית. בית המשפט גזר את עונשו של הנאשם ל-36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי בסך 12,000 ₪.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

גם כאן הנאשם הוא איש חינוך כמו הנאשם שלפנינו, אך מדובר בנסיבות חמורות יותר מהנסיבות שלפנינו, הן בשל כמות המעשים והן בשל ריבוי נפגעי העבירה (3 קטינים).

מתחם העונש ההולם

בטרם ייקבע מתחם העונש יש ליתן את הדעת לכך שבגין העבירות בהן הורשע הנאשם, קבע המחוקק בסעיף 355 לחוק עונש מזערי - רבע מהעונש המרבי הקבוע לעבירה. במקרה דכאן הנאשם הורשע בעבירות מין במשפחה (מעשים מגונים). העונש המרבי בגין עבירה זו עומד על 10 שנות מאסר, ורבע מעונש זה עומד אפוא על שנתיים וחצי. בתיקון 113 לחוק העונשין אמנם לא נקבע היחס שבין העונש המזערי לקביעת המתחם, אולם נקבע בפסיקה כי הוא בעל השפעה על מתחם העונש ההולם: **"בית משפט זה עמד בעבר על כך שעונש המינימום הוא בבחינת אינדיקציה לחומרה שמיוחסת לעבירה ולמידת הפגיעה בערכים המוגנים מחמת ביצועה, ומשכך, ראוי שתהיה לו השפעה גם על מתחם העונש ההולם"** (ע"פ 4876/15 פלוני נ' מדינת ישראל (03.12.2015), פסקאות 31-32).

בסופו של דבר, לאחר ששקלנו את מכלול הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ואת הפגיעה החמורה בערכים המוגנים, ובכללם הצורך להגן על כבודו ושלומו של בן אדם, וכן ההגנה על פרטיותו ועל זכותו לאוטונומיה על גופו, וביתר שאת על קטינים הפוקדים את ספסל הלימודים מידי יום ביומו, ולאחר שנתנו דעתנו גם לעונש המזערי שקבע המחוקק לעבירה זו, ובהינתן רמת הענישה הנוהגת, כפי שהיא עולה בין היתר מפסקי הדין שפורטו לעיל, אנו סבורים כי מתחם העונש ההולם בנסיבות שלפנינו נע בין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים.

קביעת העונש בתוך המתחם

בבואנו לקבוע את עונשו של הנאשם על רקע המתחם שקבענו לעיל ועל רקע ההסדר אליו הגיעו ב"כ הצדדים, יש מקום להתחשב גם בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העברה, כעולה מסעיף 40 לחוק העונשין. לחובתו של הנאשם יש לזקוף את העובדה שבתחילת ההליכים המשפטיים לא לקח אחריות על מעשיו והודה לאחר שהמתלונן כבר העיד, עם כל הקושי הכרוך בכך, וכן את העובדה כי הודאת הנאשם לא הייתה ממשית ומלאה בתחילה, כעולה מהערכת המסוכנות ומהתסקיר הראשון.

מנגד, לא נעלם מעינינו כי מדובר בנאשם שהינו כיום בן 62 וחצי, נעדר עבר פלילי, ומאז האירוע נשוא כתב האישום שמו של הנאשם לא נקשר עוד בפלילים. כמו כן, העידו בפנינו תלמידיו של הנאשם והתרשמו כי הנאשם שימש עבורם דמות משמעותית ומחנכת אשר הובילה אותם בסופו של יום להתגייס לצבא ולעלות על מסלול חיים נורמטיבי. עוד העידו בפנינו מכריו של הנאשם אשר העידו על פעילות החסד אשר אפיינה את הנאשם כאדם בעל נתינה אשר פתח את ליבו למצוקתם של משפחות רבות. כמו כן, עיינו במכתבן של רעייתו של הנאשם וכן של בתו והתרשמנו כי הנאשם הוא עמוד התווך של המשפחה בעיקר בהינתן במצבן הרפואי של רעייתו ובתו וכעת הנטל הכלכלי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

והמשפחתי רובץ על כתפיה של רעייתו. מדובר אפוא בנסיבות שבהן נראה כי עונש מאסר שייגזר על הנאשם יפגע פגיעה ממשית גם בנאשם וגם במשפחתו.

בנוסף, לא נעלם מעניינו ההליך השיקומי בו החל הנאשם מרצונו וכן הדרך בה ממשיך במטרה להשתקם כמפורט בהרחבה בתסקירי שירות המבחן שפורטו לעיל, חוות הדעת של המרכז להערכת מסוכנותו של הנאשם, וכן המלצתו של שירות המבחן שהתרשם כי חלה תזווה בעמדותיו של הנאשם וכיום מסוגל להודות במעשים שיוחסו לו בכתב האישום, וכן התרשם כי הנאשם מחובר כיום לפגיעה בקורבן ומביע אמפתיה למצבו וחש בושה. שירות המבחן מציין בתסקירו כי כל אלה מהווים גורמים מחדדי גבולות ומרתייעים עבורו אולם עדיין זקוק להמשך טיפול, ועל כן, המליץ על ענישה שיקומית שתכלול צו מבחן למשך שנתיים לצד ענישה מוחשית של מאסר בעבודות שירות, וזאת לנוכח גילו, בעיותיו הרפואיות ועל מנת שלא לגדוע את ההליך הטיפולי בו מצוי כיום, וזאת מבלי להתעלם מחומרת מעשיו.

מדבריו האחרונים של הנאשם בפנינו עולה כי הנאשם מביע חרטה, הוא חושש מפני גזר הדין והשלכותיו ומביע רצון להמשיך בהליך השיקומי, והתרשמו כי דבריו כנים, וכי עבר עד כה הליך שיקומי משמעותי, וכי יש לו מוטיבציה להמשיך בהליך שיקומי, ולפתוח דף חדש בחייו.

ו. סוף דבר

נוכח כל האמור, בהינתן גילו המבוגר של הנאשם, היותו נעדר עבר פלילי, ובהינתן מכלול נסיבותיו כמפורט לעיל, מצאנו למקם את עונשו של הנאשם בסמוך לרף התחתון של מתחם הענישה, כמפורט להלן:

1. 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם.
2. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור עבירת מין מסוג פשע.
3. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר שלא יעבור עבירת מין מסוג עוון.
4. מאחר והופקד פיצוי בסך 50,000 ₪ אשר הופקד בטרם הטיעונים לעונש לא מצאנו להשית על הנאשם סכום פיצוי נוסף.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

תפח"ע 41744-11-21 מדינת ישראל נ' לוי

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, א' אב תשפ"ג, 19 יולי 2023, במעמד הצדדים.

רחל תורן, שופטת

אהרון משניות, שופט

יעל רז לוי,
סגנית הנשיאה, אב"ד